

Tisztelt Alkotmánybíróság!

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/2111-2/2017	
Érkezett: 2018 JAN 08.	
Példány: 3	Kezelőiroda:
Melléklet: 0	

Alulírott [REDACTED] mint indítványozó (a továbbiakban: „Indítványozó”) képviselőjében, IV/2111-1/2017 ügyszámon nyilvántartott alkotmányjogi panasz ügyében dr. Bitskey Botond által küldött hiánypótlási felhívásra hivatkozással, az alkotmányjogi panaszhoz korábban csatolt ügyvédi meghatalmazással igazolt képviselői jogkörömben eljárva az alábbi

hiánypótlást

terjesztem elő.

T. Alkotmánybíróság tájékoztatása szerint szükséges az alkotmányjogi panasz kiegészítése arra való tekintettel, hogy az Alaptörvény M) cikkének (2) bekezdését, 25. cikkének (1) bekezdését, 26. cikkének (1) bekezdését és 28. cikkét jelöltük meg - többek között - mint a bíróság által megsértett rendelkezéseket, melyek viszont a T. Alkotmánybíróság tájékoztatása szerint nem szabályoznak az indítványozó számára biztosított alapjogot.

A fenti ügyszámú hiánypótlási felhívásban megjelölt rendelkezések mellett egyéb rendelkezések is megjelölésre kerültek, amelyek vonatkozásában hiánypótlás nem került előterjesztésre, és amelyek vonatkozásában álláspontunk szerint az alkotmányjogi panasz megalapozott.

A jelen hiánypótlás keretében – kifejezetten fenntartva a korábban benyújtott beadványban foglaltakat – a fenti ügyszámú hiánypótlási felhívásban megjelölt rendelkezések vonatkozásában teszünk észrevételt azzal, hogy **az alkotmányjogi panasz befogadásának a korábbi beadványban megjelölt egyéb rendelkezések (XIII. cikk (1); XXIV. cikk (1) és XXVIII. cikk (1) bekezdés) okán és alapján önmagában is helye van**, tekintettel arra, hogy azok alapjogot biztosítanak az Indítványozó számára, és azért, mert azok indokolása több szempontból megtörtént, az alapjogsérelem azon rendelkezések vonatkozásában alátámasztásra került. **1. M) cikk (2) bekezdése, mint Alaptörvényben biztosított jog; az Alaptörvény 28. cikke**

Az Alaptörvény M) cikkének (2) bekezdésére való utalással az indítványozó szeretné kiemelni, hogy Magyarország Alaptörvényben biztosítja az állampolgárok, mint fogyasztók jogainak a védelmét az erőfölénnyel rendelkező nagyvállalkozásokkal szemben. A Tisztelt Alkotmánybíróság a 8/2014 (III.20.) AB határozatának 67-68 pontjaiban megállapította, hogy lehetségesnek tartja az Alaptörvény ezen pontjára való hivatkozást annak ellenére, hogy e cikk nem az alapjogok fejezetben helyezkedik el. Idézem:

[67] Habár az Alaptörvényben az M) cikk nem az alapjogi fejezetben helyezkedik el, az Alaptörvény és az Abtv. nemcsak alapvető jog, hanem Alaptörvényben biztosított jog sérelmére való hivatkozást is lehetségesnek tart alkotmányjogi panaszban. Azt, hogy milyen jogokat kell „Alaptörvényben biztosított jog” alatt érteni, az Alkotmánybíróság gyakorlata alakítja ki.

[68] Az Alaptörvény egy-egy, nem az alapvető jogokat tartalmazó fejezetében fellelhető szabályából az Alkotmánybíróság kivételesen Alaptörvényben biztosított jogot vezethet le megfelelő indítvány alapján.

Az alkotmányjogi panasszal érintett bírósági határozat, nevezetesen a Kúria döntése teljesen figyelmen kívül hagyta azt a tényt, hogy az Indítványozó egy átlagfogyasztó, aki minden tőle elvárható megtett annak érdekében, hogy megfelelő fogyasztói döntés hozva fizessen ki egy számára igen jelentős pénzüsszeget, azaz bízta rá szinte teljes tulajdonát (jelen esetben készpénz, mint tulajdonjog tárgyát

képező ingós dolgot) egy jelentős erőfölénnyel rendelkező, nemzetközi szinten ismert biztosítónak. Azaz: egy világszinten ismert biztosítóhoz fordult, akinek munkavállalóját, biztosítási ügynökét személyesen ismerte, és abban a tudatban volt, hogy e személy a biztosító elismert, megbecsült biztosítási ügynöke. A biztosító munkavállalójának személyes ismerete és sikerei, mint előzmény erősítették a fogyasztó bizalmát.

A pénzbefizetés a biztosító egy létező terméke igénybevételének tudatában történt, a biztosító társaság rendelkezett Életbefektetés nevű termékkel, jogosult volt befektetési tevékenységet is végezni, és a biztosító szigorú számadási bizonylatát használta fel az ügynök az ügylet során. Ehhez hozzájárultak a fogyasztó személyes körülményei: frissen érkezett Magyarországra, egy olyan országba, melynek jogrendszerével szemben bizalmat érzett. Mindezen körülményeket az első- és másodfokú bíróság méltányolta, a Kúria viszont, minden indoklás nélkül mellőzte. Ezzel sérültek az indítványozó, mint fogyasztó alaptörvényben biztosított jogai: a fogyasztói jogok védelme hiányában, ennek következményeként sérül az indítványozónak a tulajdonhoz való alapjoga is, melyet az Alaptörvény XIII. cikke biztosít. Azáltal, hogy Magyarország Alaptörvénye elismeri Magyarország felelősségvállalását az erőfölénnyel való visszaéléssel szemben, és deklarálja, hogy védi a fogyasztók jogait, közvetve jogosultságot biztosít az állampolgároknak arra, hogy ezen kötelezettségvállalás teljesülését elvárják. Önmagában a fogyasztóvédelmi jogszabályok létrehozása nem nyújt olyan szintű védelmet az állampolgároknak, mint amilyen védelmet az Alaptörvény M) cikkének 2) bekezdése elérni kíván. A fogyasztók jogainak védelme minden hatóságnak, így a független íráságnak is kötelessége. Ez a kötelezettség visszavezethető az Alaptörvény 28. cikkére, melynek értelmében „A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik”. Ez a cikk követelményt támaszt a jogalkalmazókkal szemben: az előreláthatóság és a kiszámíthatóság a jogalkalmazók irányában is alkotmányos elvárás a jogi normák értelmezése során. (ld. 30/2014 (IX.30.) AB határozat 106. pont). Ezen túlmenően a fogyasztói jogok védelmének alaptörvényben deklarált kötelezettségének elmulasztása, figyelmen kívül hagyása a jogalkalmazók részéről további, Alaptörvényben biztosított jogok sérelméhez vezet. Így esetünkben az indítványozónak a tulajdonhoz való joga sérült, mely az Alaptörvény XIII. cikkében deklarált alapjog.

Az Alaptörvény M) cikk (2) bekezdése második mondatából az államnak az a kötelezettsége következik, amely – az Alaptörvényben szereplő alkotmányos értékek figyelembevételével – a fogyasztók érdekeit védő, az erőfölénnyel való visszaéléssel szemben fellépő intézményrendszer létrehozására és fenntartására, továbbá a fogyasztók jogait biztosító jogszabályok megalkotására vonatkozik.

Az Indítványozó, mint fogyasztó jogait védő jogszabályt (jelen esetben a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény, és a kapcsolódó MiFID szabályait) az eljáró bíróságok nem vették figyelembe, így a bíróságok eljárása ennek okán is sérti az Alaptörvény ezen rendelkezését.

A fentiek mellett a fogyasztói jogok védelme olyan állami kötelezettség, amelyhez külön nevesített alapjogok is kapcsolódnak, mint például a tulajdon védelme, amely kapcsán az észrevételeinket, indoklásunkat a korábbi beadvány, és a jelen hiánypótlás is tartalmazza.

2. Az Alaptörvény 25 cikke

Az Alaptörvény ezen rendelkezése alapján a bíróságok igazságszolgáltatási tevékenységet látnak el, a jogalkalmazási tevékenységük során biztosítják a jogszabályok érvényesülését, amely a panasz beadványban leírtak okán egyértelműen nem valósultak meg.

Az Alaptörvény 28. cikke értelmében a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvénnyel összhangban történő jogértelmezés megvalósulásának biztosítása végső soron az Alkotmánybíróság feladata. E feladat ellátásának korlátja az, hogy az Alkotmánybíróság nem foglal állást a jogági dogmatikához tartozó kérdések helytállóságáról, törvényességéről, illetve kizárólag törvényértelmezési problémákról {3003/2012. (VI. 21.) AB végzés.

3. A bírói döntés Alaptörvény-ellenességének indoklás-kiegészítése

Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) értelmében: „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. **A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni**”.

A Kúria ítéletével a másodfokú bíróság határozatát megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította. A Pp. 275. § (4) alapján **„Ha a határozat - a (3) bekezdésben foglalt eljárási szabály megsértésének kivételével - jogszabályt sért, a Kúria a jogerős határozatot egészben vagy részben hatályon kívül helyezi, és ha a döntéshez szükséges tények megállapíthatók, helyette, illetve az első fokú határozat helyett a jogszabályoknak megfelelő új határozatot hoz, egyébként az ügyben eljáró első- vagy másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.”** **A Kúria ítélete nem tartalmaz olyan indoklást, melyből megállapítható lenne, hogy a hatályon kívül helyezett határozat mely jogszabályt sértett, és mily módon sértette a jogszabályt.**

A Kúria ítéletében elsődlegesen a Pp. 206. § (1) bekezdésének rendelkezéseire hivatkozott, amely szerint *„A bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak egybevetése alapján állapítja meg; a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli, és meggyőződése szerint bírálja el.”* A hivatkozott jogszabály alapján akkor állapítható meg jogszabálysértés, ha a bíróság iratellenes, ellentmondó, a per adataiból okszerűen nem következő megállapítást tett, vagy a bizonyítási eljárás lefolytatására vonatkozó előírások megsértésével helytelen ténybeli következtetésre jutott. A Kúria határozata nem fejt ki, hogy az első- és másodfokú bíróság hatályon kívül helyezett határozata mitől iratellenes, ellentmondó, vagy miért vont volna le okszerűtlen következtetést a per adataiból. Az alperes a felülvizsgálati kérelemben nem tudott megjelölni olyan – a bizonyítási eljárás lefolytatására vonatkozó – jogszabályt, melyet az első és másodfokú bíróság megsértett volna. Ilyen jogszabálysértést a Kúria sem állapított meg.

A Kúria ítélete, azáltal, hogy döntését nem indokolta meg, sérti az Alaptörvény XXIV. cikkének (1) bekezdését.

A jelen hiánypótlás további részében a panasz befogadását megalapozó, és a korábbi beadványban megjelölt egyéb rendelkezések vonatkozásában kívánunk néhány észrevételt tenni:

Tulajdonhoz való alapjog védelme:

Az Alaptörvény XIII. cikke értelmében (1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár. Az Alkotmánybíróság egyes vagyoni jogok biztosítását is tulajdoni védelem alá helyezte, ugyanis már viszonylag korán, 1992-ben kimondta, hogy a tulajdonhoz való jog védelme nemcsak a tulajdonjog, hanem az azzal összefüggő minden vagyoni jog biztosítására vonatkozik [17/1992. (III. 30.) AB határozat, ABH 1992, 104, 108.].

Az indítványozó tulajdonának védelme érdekében fordult a jogalkalmazó bírósághoz. Ingatlan értékesítésből származó teljes vagyonát rábízta egy világhírű biztosító társaságra. E társaság a munkavállalója, függő biztosítási ügynöke magatartásáért, az általa okozott károkáért a jogszabályok

értelmében felelősséggel tartozik. Ez a felelősségi rendszer is a tulajdon védelmét és a tulajdonért való társadalmi felelősség biztosítását célozza. A bíróságok feladata az Alaptörvény 25. cikke szerint az igazságszolgáltatás. A bíróságoknak teljes az igazságszolgáltatási hatalma: az eléjük vitt jogvitát nekik kell a véglegesség igényével eldönteni. A Kúriának hangsúlyosan kellett volna figyelembe vennie az indítványozó, perbeli felperes tulajdonhoz való alkotmányos jogát, valamint a szolgáltató alperes felelősségét a munkavállalói eljárásáért. Azáltal, hogy az ítéletében alperes munkavállalójának bűncselekményt megvalósító, és alperesi ügyletet színlelő tevékenységét – minden erre utaló körülmény és bizonyíték ellenére – úgy értékelte, hogy az nem minősíthető alperes nevében végzett tevékenységnek, és ennek alapján mentesítette az alperest a jogszabály által rá rótt munkáltatói felelősségtől, a felperes tulajdonhoz való alaptörvényben biztosított jogát alárendelte a munkáltató anyagi érdekeinek, és így az indítványozó alapjogának sérelmét valósította meg. A Kúriának az alaptörvényben biztosított jogalkalmazói hatalma egyben felelősséget is jelent azért, hogy mérlegelje az Alaptörvényben és egyéb jogszabályokban biztosított egyes jogokat, és az alapjogok elsődlegességének érvényt szerezzen. Különösen szembetűnő a Kúria jogsértése annak tükrében, hogy az alperes a felügyeleti szerv (PSZÁF) által is marasztaló határozatban megállapított módon a maga tevékenységi szabályait súlyosan megszegve kezelte szigorú számadású nyomtatványait, ezzel lehetőséget teremtve az alperesi munkavállalónak a jogsértésre, mely magatartás következményeit mindenképpen alperesnek kellene viselni, és ezen körülményt a Kúriának, az alapjogok védelme érdekében szintén hangsúlyosan figyelembe kellett volna vennie.

Alaptörvény XXVIII. cikke

Az indítványozó az alkotmányjogi panaszának 7. oldalán kiemelte, hogy a Kúria az Ítéletében a felperes keresetét nem utasíthatta volna el, hanem a felülvizsgálati kérelem alaptalanságát állapította volna meg, vagy legfeljebb az első fokon eljáró bíróságot utasíthatta volna új eljárás lefolytatására, azonban okszerűtlen mérlegelése, és a téves megállapításai okán olyan következtetésre jutott, amely a felperes, mint fogyasztó Alaptörvényben biztosított jogait nyilvánvalóan sértette. Ezen érvelést alkotmányjogi szempontból a következőkkel kívánom kiegészíteni. Mint előadtam, a Kúria ítélete nem jelölte meg azt a konkrét jogszabálysértést, mely jogalapot biztosít a felülvizsgálattal érintett határozat megváltoztatására, illetve nem indokolta meg kellő módon döntését. A Kúria határozata tartalmaz arra való utalást, hogy álláspontja szerint kevés bizonyíték állt rendelkezésre. Mindezek ellenére a Kúria a határozatát tárgyalás tartása nélkül hozta meg, meg sem kísérelve az által hiányosnak vélt tényállás megfelelő tisztázását. Ezáltal megvonta felperest az Alaptörvény XXVIII. cikkében biztosított alapjogtól, mely rendelkezés azt a követelményt támasztja a végleges döntés hozatalának jogával felhatalmazott Kúriával szemben, hogy biztosítsa annak feltételeit, hogy a felperes, indítványozó jogait és kötelezettségeit a független és pártatlan bíróság nyilvános tárgyaláson bírálja el. Tárgyalás tartása nélkül csak akkor hozható döntés, ha a tényállás kellően tisztázott, vagy amennyiben nem, akkor ennek megtörténte érdekében az ügyet vissza kellett volna delegálnia egy alsóbb rendű bírósághoz.

Az Alkotmánybíróság a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog tartalmát elvi jelleggel a 7/2013. (III. 1.) AB határozatban fejtette ki. Ennek során – az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz fényében – megállapította: annak alkotmányos igénye, hogy a közigazgatási határozatok bírói ellenőrzése során a perbe vitt jogok és kötelezettségek érdemi elbírálást nyerjenek, nemcsak a szabályozási környezettel, hanem az egyedi bírói döntésekkel szemben is érvényesíthetők [7/2013. (III. 1.) AB határozat].

A tisztességes bírósági eljáráshoz fűződő jog körébe tartozik a hatékony bírói jogvédelem követelménye, amely szerint a jogi szabályozással szemben alkotmányos igény, hogy a perbe vitt jogokról a bíróság érdemben dönthessen. A bíróság azonban a felperes által befektetett pénzeszköz, mint a felperes tulajdonjogának tárgya vonatkozásában semmilyen jogvédelmet nem biztosított, a

felperes az alperesnek felróható módon szenvedett jogsérelmet, és sérült az ingó dolog (készpénz) vonatkozásában fennálló tulajdonjoga, mint alapvető alkotmányos jog.

Az Alkotmánybíróság érdemben vizsgálhatja a bírói jogértelmezés hibájára alapított alkotmányjogi panaszt, ha az eljáró bíróság az előtte folyamatban volt, valamely Alaptörvényben biztosított jog szempontjából releváns ügynek az alaptörvényi érintettségére tekintet nélkül járt el, vagy az általa kialakított jogértelmezés nem áll összhangban e jog alkotmányos tartalmával {3173/2015. (IX. 23.) AB határozat.

A Kúria részéről egyértelműen megállapítható a jogértelmezés hibája, tekintettel arra, hogy nem volt tisztában a „biztosítás” és a „befektetési szolgáltatás” tartalmával, nem tárta fel a tényállást, és az alperes nyilvánvalóan rosszhiszemű és megtévesztő nyilatkozatát (miszerint nem volt ilyen biztosítás, noha maga a kötvény, és az alperes saját honlapja is ennek ellenkezőjét tanúsította) valónak fogadta el.

Az alkotmányjogi panasz vonatkozásában követelmény, hogy le kell írni az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, hogy az adott jogszabály, jogszabályi rendelkezés vagy bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével. A hivatkozott alaptörvényi rendelkezést az adott ügygel összefüggésben kell megjeleníteni, hogy hol jelent meg az alapvető jog, milyen módon sérült a konkrét szituációban, s ez miért ellentétes az Alaptörvénnyel.

Álláspontunk szerint a korábban benyújtott beadványban az Alaptörvény hivatkozott XIII. cikk (1); XXIV. cikk (1) és XXVIII. cikk (1) bekezdése vonatkozásában egyértelműen indoklásra került az Indítványozó részéről az alapjogsérelem, és a panasz befogadására önmagában azon rendelkezése is alapot adnak.

A jelen beadványban a fenti ügyszámú hiánypótlásban megjelölt alaptörvényi rendelkezések vonatkozásában tettünk kiegészítést, így kérjük a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az Indítványozó panasz beadványát befogadja, és a jelen hiánypótlásra tekintettel elsődlegesen valamennyi, az korábbi beadványban megjelölt alaptörvényi rendelkezés kapcsán figyelembe venni, ennek hiányában másodlagosan az Alaptörvény hivatkozott XIII. cikk (1); XXIV. cikk (1) és XXVIII. cikk (1) bekezdése vonatkozásában elbírálni szíveskedjen.

Kelt: **Budapest, 2018. január 05.**

Dr. Duda Attila ügyvéd (Dr. Duda Attila Ügyvédi Iroda)
1115 Budapest, Bartók Béla út 92-94. „A” lhz. IV. emelet 22.
email: drdudaau@gmail.com; telefon: +36-1-6333710

KASZ azonosító: [36059411]

valamint

Dr. Mihály Noémi Klára ügyvéd
1054 Budapest, Alkotmány u. 12. 1. em. 4.
e-mail: ugyved@drmihaly.hu; tel: +36 1 3024099

KASZ azonosító: [36065374]

Dr. Mihály Noémi Klára ügyvéd
1054 Budapest, Alkotmány u. 12. 1. em. 4.
Postacím: 1363 Budapest, Pf. 22.

